

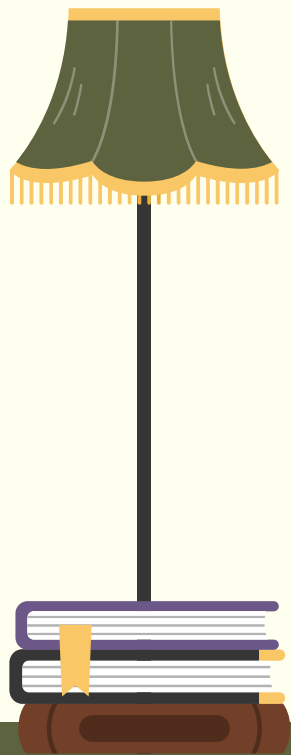
A mesélés szerepe a reziliencia kialakulásában és az (ön)nevelésben

Szalló Tünde

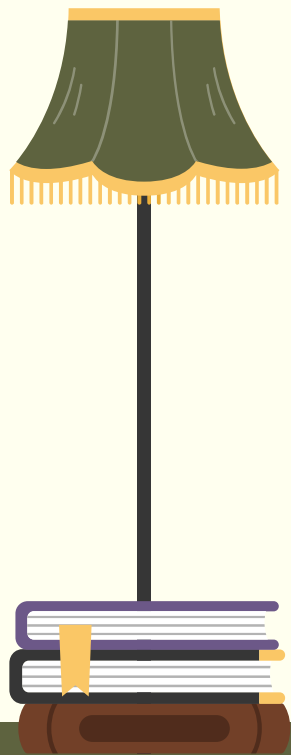
Előzmények

- 1 TÖRTÉNETEK** – lehetőségek a megosztásra, feldolgozásra

Előzmények

- 1 TÖRTÉNETEK** – lehetőségek a megosztásra, feldolgozásra
- 2 TERMÉSZET**hez kötődés, felelősség kialakulásának lehetőségei

Megoldáskeresés

IRODALOM = TÁJÉKOZÓDÁS

- irodalom adaptálódása az ökológiai problémához
- alternatív terek a környezettel való újrakapcsolódásra, az érzelmi elzártság feloldására
- az írás- és olvasásgyakorlatok szerepe a reziliencia kialakulásában a gyermekek és a felnőttek körében

Miért pont a MESE?

*„A mesét csak az újabb időkben tekintik gyermekműfajnak,
régén a mesemondás és a hallgatás végigkísérte az
emberek életét.”*

ANTALFAI Márta, A kincskereső meseterápia mint személyiség-kiteljesítő
módszer, In: szerk. Szávai Ilona *A mese hídszerepe*, Budapest, Pont Kiadó,
2017, 8.

Miért pont a MESE?

„[a] felvilágosodás óta kiszorult a mese a felnőttek életéből és átkerült a gyerekek világába, ami egyenes következménye volt **a ráció, az ész** túlhangsúlyozásának. **A meséknek** viszont van egy olyan tulajdonsága, hogy **az egész személyiséget érintik, nem csak a rációt**, mivel bennük sűrűsödik az egész élet. (...)Tapasztalataink is azt bizonyítják, hogy míg **a gyermekek érzik a mese lényegét, a felnőttek felismerik azt**. Míg a **gyermek lubickol a mese világában**, s mint a szivacs, magába szívja annak tartalmát és üzenetét, addig **a felnőtteknél a leglényegesebb hatása, hogy elvarázsolódnak tőle**, azáltal, hogy visszaviszi őket a teljességbe, az egészbe, mintegy kiszakítva a hétköznapi világából.” (Uo., 25.)

Miért pont a MESE?

*„A mese nemcsak annak a története, aki hallgatja,
hanem azé is, aki meséli, azáltal, hogy
mindketten átélik az eseményeket.”*

KÁDÁR Annamária, *Mesepszichológia. Az érzelmi intelligencia fejlesztése
gyermekkorban*, Bp., Kulcslyuk Kiadó, 2013, 153.

A MESE ...

Újra- és összekapcsol

kitalál szituációkat,
amelyek segítenek
ki-találni

megalapozza az
érzelmi biztonságot,
hitet és önbizalmat

világot és stabil
értékrendet épít

felismeri a fenyegetést,
számol a nehézségekkel,
visszaállítja a rendet

elbeszélhetővé, egyszerűvé,
befogadhatóvá, személyessé
teszi a tapasztalatokat

segít a tájékozódásban

	STRATÉGIÁK, TANÁCSOK	ÉRTÉKREND, SZEMLÉLETMÓD, SZEMÉLYISÉG	NEHÉZSÉGEK, AKADÁLYOK
GYERMEK	✓	KIALAKUL	TÖRTÉNÉSEK, GESZTUSOK KÖVETÉSE
FELNŐTT	✓	ALAKUL	KORÁBBI ISMERETEKTŐL VALÓ ELVONATKOZTATÁS

Kortárs (öko)mesék és népmesék vizsgálata

MESE	SZEMPONTOK, PROBLÉMÁK
Zalka Csenge Virág: <i>A király és a tündérrókák</i>	ökopszichológia
Molnár Krisztina Rita: <i>Morzsák, hangyatojások, mákszemek</i>	éinvédő mechanizmusok működése
<i>A tajga bossúja</i> (népmese) <i>A tizenkét hónap</i> (népmese)	feszültségteremtés és -levezetés
Lovranits Júlia Villő: <i>Bajban az öreg tölgy</i>	monomítosz felelősség dominancia nélkül

MESE	SZEMPONTOK, PROBLÉMÁK
Szenderák Bence: <i>Rókák a ködben</i>	veszteségek feldolgozása
<i>A vaddisznók ura</i> (népmese) Berszán István: <i>Vadásztörténetek a falon</i>	(ön)nevelés igazi érték
Kiss Judit Ágnes: <i>Mese a napról, amikor a gyerekek eldobták a csokit</i> Balázs Ágnes: <i>Szarkataxi, szarkabazár</i> Dóka Péter: <i>Ha eljönnek a zöld cicák</i> Berszán István: <i>Kinn a bárány, benn a farkas</i> <i>Kecske is, káposzta is</i>	Reziliencia (rugalmas ellenálló képesség a hétköznapi, vagy éppen kritikus változásokkal, váratlan akadályokkal, meglepetésekkel szemben)

Összegzés

Több az ökömesének titulált álpróbálkozás, mint a sikeres megoldás

OK:

Nem attól lesz ökömese, hogy elmondja, hogy
nem szabad bántani a madarakat és a növényeket

HELYETTE: hagyni, hogy a gyermek maga ébredjen
rá arra, hogy mit jelent az élet, az élet tisztelete

BELSŐ KÉPALKOTÁS

- gyermekkorban alakul ki
- célja: az egyén a különböző információkat, érzelmeket és érzelmi megterheléseket, szorongásokat eredményesen dolgozza fel
- intenzív belső munka – imagináció
- Szülő és pedagógus szerepe
- Kialakulásának hiánya - következmények

**a mese hősei a reziliens viselkedést
példázzák:**

*„számukra a válság nem leküzdhetetlen
probléma, hanem megoldandó életfeladat.”*

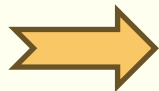
*KÁDÁR Annamária, Mesepszichológia. Az érzelmi intelligencia
fejlesztése gyermekkorban, Bp., Kulcslyuk Kiadó, 2013, 178.*

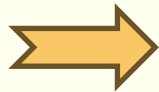
**Hiteles szülői és pedagógusi jelenlét
fontossága**

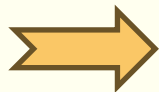
MINDEN MESE ARRA TANÍT, HOGY ...

van választási lehetőségünk

képesek vagyunk bármire, még akkor is, ha kicsik vagyunk

a legnagyobb kihívásokat is le tudjuk győzni - együtt

**Köszönöm a
figyelmet!**

